

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 59/18

Luxembourg, 3. maj 2018

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca v zadevi C-207/16
Ministerio Fiscal

Generalni pravobranilec H. Saugmandsgaard Øe Sodišču predlaga, naj razsodi, da lahko tudi kazniva dejanja, ki niso posebej huda, upravičujejo dostop do osnovnih metapodatkov glede elektronskih komunikacij, če tako razkritje ne pomeni resnega posega v zasebnost

Španska kriminalistična policija je v okviru preiskave rop, v katerem sta bila ukradena denarnica in prenosni telefon, preiskovalnega sodnika zaprosila za odreditev dostopa do identifikacijskih podatkov uporabnikov telefonskih števil, ki so bile aktivirane z ukradenim telefonom v dvanajstih dneh po dnevni tatvine. Preiskovalni sodnik je ta predlog zavrnil z obrazložitvijo, da pri dejstvih, zaradi katerih se je začela kazenska preiskava, ne gre za „hudo kaznivo dejanje“ – oziroma, v skladu s španskim pravom, za kaznivo dejanje, za katero je zagrožena zaporna kazen, daljša od petih let – saj je namreč v Španiji mogoče do identifikacijskih podatkov dostopati le v zvezi s tovrstnimi kaznivimi dejanji. Ministerio Fiscal (špansko državno tožilstvo) je zoper to odločbo vložilo pritožbo pri Audiencia Provincial de Tarragona (sodišče pokrajine Tarragona, Španija).

Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah¹ določa, da lahko države članice omejijo pravice in obveznosti državljanov, kadar taka omejitev pomeni potreben, primeren in ustrezen ukrep znotraj demokratične družbe za zaščito državne varnosti, obrambe in javne varnosti ter za preprečevanje, preiskovanje, odkrivanje in pregon kaznivih dejanj ali nedovoljene uporabe elektronskega komunikacijskega sistema.

Sodišče je v sodbah Digital Rights² in Tele2 Sverige³ pojem „huda kazniva dejanja“ uporabilo za presojo legitimnosti in sorazmernosti posega v pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja ter pravico do varstva osebnih podatkov, ti pravici pa sta določeni v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah.

Audiencia Provincial de Tarragona je navedlo, da je španski zakonodajalec po sprejetju odločbe preiskovalnega sodnika uvedel dve alternativni merili za opredelitev teže kaznivega dejanja, glede na kateri se lahko dovoli shranjevanje in posredovanje osebnih podatkov. Prvo je vsebinsko merilo, povezano s terorizmom in kaznivimi dejanji, storjenimi v okviru hudodelske združbe. Drugo je

¹ Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 29, str. 514), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2009/136/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 (UL 2009, L 337, str. 11).

² Sodba z dne 8. aprila 2014, Digital Rights Ireland (C-293/12 in C-594/12, glej SM št. 54/14). V tej sodbi je Sodišče razglasilo za neveljavno Direktivo 2006/24/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o hrambi podatkov, pridobljenih ali obdelanih v zvezi z zagotavljanjem javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ali javnih komunikacijskih omrežij, in spremembi Direktive 2002/58/ES (UL 2006, L 105, str. 54).

³ Sodba z dne 21. decembra 2016, Tele2 Sverige (C-203/15 in C-698/15, glej SM št. 145/16). V tej sodbi je Sodišče razsodilo, da pravo Unije *na eni strani* „nasprotuje nacionalni zakonodaji, ki z namenom boja proti kriminalu določa splošno in neselektivno hrambo vseh podatkov o prometu in podatkov o lokaciji vseh naročnikov in registriranih uporabnikov glede vseh elektronskih komunikacijskih sredstev“, ter *na drugi strani* „nasprotuje nacionalni zakonodaji, ki ureja varstvo in varnost podatkov o prometu in podatkov o lokaciji, zlasti dostop pristojnih nacionalnih organov do hranjenih podatkov, in pri tem v okviru boja proti kriminalu navedenega dostopa ne pogojuje z nameni boja proti hudemu kriminalu, ne da bi določ[alo], da mora nadzor nad navedenim dostopom predhodno opraviti sodišče ali neodvisni upravni organ, in ne da bi zahteval[o], da se zadevni podatki hranijo na ozemlju Unije“.

formalno normativno merilo, ki določa prag zaporne kazni treh let. Špansko sodišče poudarja, da bi ta prag lahko zajel veliko večino kazenskih kvalifikacij. Audiencia Provincial de Tarragona je Sodišču postavilo vprašanje o tem, kako naj se določi prag teže kaznivih dejanj, od katerega dalje je lahko glede na zgoraj navedene sodbe pri dostopanju pristojnih nacionalnih organov do osebnih podatkov, ki so jih shranili ponudniki elektronskih komunikacijskih storitev, utemeljeno posegati v temeljne pravice.

Generalni pravobranilec Henrik Saugmandsgaard Øe je v svojih današnjih sklepnih predlogih najprej ugotovil, da ukrep, kakršnega je predlagala kriminalistična policija v obravnavanem primeru, pomeni poseg v pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja ter pravico do varstva osebnih podatkov. Vendar je generalni pravobranilec ocenil, da **je Sodišče v sodbah Digital Rights in Tele2 ugotovilo, da sta resnost ugotovljenega posega in teža razloga, ki omogoča njegovo utemeljitev, med seboj sorazmerna.** Da bi se tako v fazi utemeljitve takega posega zahteval obstoj „hudega kaznivega dejanja“, ki bi lahko omogočal odstopanje od načela zaupnosti elektronskih komunikacij, mora **biti poseg resen. Po mnenju generalnega pravobranilca ta element v obravnavanem primeru ni podan.**

Generalni pravobranilec je dodal, da je zadevni poseg drugačen od posegov, ki so bili predvideni v dveh zgoraj navedenih sodbah. **Gre namreč za ciljno naravnan ukrep**, ki je namenjen temu, da bi lahko pristojni organi za potrebe kazenske preiskave dostopali do podatkov, ki jih za poslovne namene hranijo ponudniki storitve, in ki se nanaša samo na istovetnost (priimek, ime in eventualno naslov) omejene skupine naročnikov ali uporabnikov konkretnega komunikacijskega sredstva, in sicer tistih, katerih telefonska številka je bila aktivirana z mobilnim telefonom, katerega rop je predmet navedenega postopka, **in to v omejenem obdobju dvanajstih dni. Po mnenju generalnega pravobranilca so potencialno škodljivi učinki za osebe, na katere se zadevna prošnja za dostop nanaša, hkrati zmerni in omejeni**, saj zahtevani podatki niso namenjeni razkritju široki javnosti in možnost dostopa, ki jo imajo policijski organi, spremljajo procesna jamstva, saj je ta možnost predmet sodnega nadzora. **Poseg, ki ga povzroči posredovanje teh podatkov o osebni istovetnosti, zato ni posebno resen**, ker taki podatki v teh posebnih okoliščinah ne vplivajo neposredno in močno na intimnost zasebnega življenja zadevnih oseb.

Generalni pravobranilec je navedel, da mora biti v skladu z Direktivo odstopanje od načela zaupnosti elektronskih komunikacij utemeljeno z razlogom v splošnem interesu glede preprečevanja in pregona *kaznivih dejanj*, brez drugih pojasnil o naravi teh dejanj. Ni torej nujno, da je kazniva dejanja, ki upravičujejo zadevni omejevalni ukrep, mogoče opredeliti kot „huda“ v smislu sodb Digital Rights in Tele2. Generalni pravobranilec meni, da **morajo biti, šele ko je povzročeni poseg posebno resen, kazniva dejanja, ki lahko tak poseg upravičujejo, tudi sama posebno huda. V primeru posega, ki ni resen (kadar podatki, za posredovanje katerih je zaproseno, ne pomenijo resnega posega v zasebnost), lahko tudi kazniva dejanja, ki niso posebej huda, upravičujejo tak poseg (dostop do podatkov, za katere je bilo zaproseno).**

Generalni pravobranilec je presodil, da **pravo Unije ne nasprotuje temu, da lahko pristojni organi dostopajo do identifikacijskih podatkov, ki jih imajo ponudniki elektronskih komunikacijskih storitev, če ti podatki omogočajo odkrivanje domnevnih storilcev kaznivega dejanja, ki ni hudo. Generalni pravobranilec je na podlagi tega ugotovil, da ukrep, ki ga je v obravnavanem primeru predlagala kriminalistična policija, pripelje do takega posega v temeljne pravice, zagotovljene z Direktivo in Listino, ki ne dosega zadostne stopnje resnosti, da bi bilo treba tak dostop prihraniti za primere, v katerih je zadevno kaznivo dejanje hudo.**

OBVESTILO: Sklepni predlogi generalnega pravobranilca za Sodišče niso zavezujoči. Naloga generalnih pravobranilcev je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlagajo pravno rešitev zadeve, ki jo obravnavajo. Sodniki Sodišča zdaj začenjajo posvetovanje o zadevi. Sodba bo razglašena pozneje.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sklepnih predlogov je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan predstavitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki predstavitve sklepnih predlogov so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.